

Nr 109.

Av herr Hällgren, *angående beräkningen av statsbidraget till vinterväghållningen på landet.*

Statsbidraget till vinterväghållningen på landet har utgått med viss procent å vägdistriktens verkliga kostnader för näst föregående år. Under senare tid har bidraget utgått med 85 procent, för ödebygdsvägar 95 procent. Förslag om ändrade grunder för beräkning av statsbidrag till vägdistriktens vinterväghållning har så sent som år 1941 avvisats av riksdagen. Under sådana förhållanden har man ute i vägdistriktet icke tänkt sig någonting annat än att statsbidraget för innevarande år även skulle beräknas på de verkliga kostnader för vinterväghållningen som vägdistriktet fått vidkännas under näst föregående kalenderår.

I bilaga till 1943 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, har emellertid under punkt (4) å sidorna 12—15 Kungl. Maj:t föreslagit ändrade grunder för beräkning av statsbidraget till vägdistriktens vinterväghållning. Istället för utbetalande av statsbidrag beräknat efter vägdistriktens verkliga kostnader under näst föregående år föreslås nu, att med utgångspunkt »från de förhållanden, som betingas av en normal vinter», statsbidrag skall beräknas på den verkliga kostnad, vartill vinterväghållningen kommer att uppgå under innevarande år. Då statsbidragen pläga utbetalas under juli månad måste sålunda uppskattningen av denna »verkliga kostnad» ske senast under juni månad.

Såsom departementschefen också framhållit voro till följd av den stränga vintern 1942 kostnaderna för vinterväghållningen i södra delarna av landet osedvanligt höga. Därest riksdagen skulle godkänna departementschefens förslag till ändrade grunder för beräkningen av statsbidrag till vinterväghållningen skulle sålunda vägdistriktet i dessa delar av landet icke erhålla kompensation för de utgifter de tvingats nedlägga för att under svårartade naturförhållanden hålla vägarna i trafikabelt skick.

Vägdistriktens utgifts- och inkomststater för innevarande år uppgjordes enligt lag om vägdistrikt under juli månad 1942 och fastställdes i augusti samma år. Härvid beräknades såsom inkomster statsbidrag med till landsvägar 85 procent av distriktens kostnader för vinterväghållningen samma år. Vägdistriktens uttaxering av vägskatt blev avvägd i enlighet härmed. Ett förminskat statsbidrag kan härvidlag komma att betyda att vägdistriktet komma att sakna medel till ett nöjaktigt bestridande av vägunderhållet för år 1943. Den situation kan uppstå att vägdistrikt tvingas låna upp medel för bestridande av rena underhållskostnader samt därmed göra skulder, vilka sedermera få övertagas av staten vid den tidpunkt då staten skall över-

taga underhållet av de allmänna vägarna. En annan fråga blir huruvida den hotande extra vägskatt, varom meddelande lämnats vägdistrikten, vid ett sådant förhållande med fog från statens sida kan träda i tillämpning.

Då en förändring av grunderna för beräkning av statsbidraget till vägdistriktens vinterväghållning kan komma att medföra ekonomiska svårigheter för vägdistrikten och då en sådan åtgärd synes så mycket mindre motiverad som staten inom en helt kort tidrymd definitivt skall övertaga underhållet av de allmänna vägarna hemställs,

att riksdagen vid behandling av sjätte huvudtiteln, evad den avser statsbidraget till vinterväghållningen på landet, måtte besluta, att statsbidraget till vinterväghållningen skall utgå med 85 procent (för ödebygdsvägar med 95 procent) av vägdistriktens verkliga kostnader för vinterväghållning under näst föregående år.

Stockholm den 22 januari 1943.

Elof Hällgren.
